

با اسمه تعالیٰ
جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش
باشگاه دانش پژوهان جوان

مبارزة علمی برای جوانان، زنده کردن روح جستجو و کشف واقعیت‌هاست. «امام خمینی (ره)»

دفترچه سؤالات مرحله اول سال ۱۴۰۳

ششمین دوره المپیاد علومزمین

تعداد سؤالات	مدت آزمون
۲۵ سؤال	۵۰ دقیقه

نام:

نام خانوادگی:

شماره صندلی:

استفاده از هر نوع ماشین حساب ممنوع است.

توضیحات مهم

- بلافاصله پس از آغاز آزمون، تعداد سؤالات داخل دفترچه و همه برگه‌های دفترچه سؤالات را بررسی نمایید، در صورت هرگونه نقصی در دفترچه، در اسرع وقت مسؤول جلسه را مطلع کنید.
- یک برگ پاسخبرگ در اختیار شما قرار گرفته که مشخصات شما بر روی آن نوشته شده است، در صورت نادرست بودن آن، در اسرع وقت مسؤول جلسه را مطلع کنید. ضمناً مشخصات خواسته شده در پایین پاسخبرگ را با مداد مشکی بنویسید.
- برگه پاسخبرگ را دستگاه تصحیح می‌کند، پس آن را تا نکنید و تمیز نگه دارید و به علاوه، پاسخ هر پرسش را با مداد مشکی نرم در محل مربوط علامت بزنید. لطفاً خانه مورد نظر را کاملاً سیاه کنید.
- دفترچه سوال باید همراه پاسخبرگ تحويل داده شود.
- پاسخ درست به هر سوال ۳ نمره مثبت و پاسخ نادرست ۱ نمره منفی دارد.
- آزمون مخصوص دانشآموزان رشته ریاضی‌فیزیک، علوم‌تجربی و فنی و حرفه‌ای است و شرکت‌کنندگان در دوره تابستانی از بین دانشآموزان پایه دهم و یازدهم انتخاب می‌شوند.

کلیه حقوق این سؤالات برای باشگاه دانش پژوهان جوان محفوظ است.

آدرس سایت اینترنتی: ysc.medu.gov.ir

۱- سیارات کدام گزینه ویژگی های مشترک دارند؟

- (۲) عطارد - زمین - مشتری
 (۴) زحل - مشتری - بهرام

- (۱) ناهید - بهرام - زحل
 (۳) زحل - نپتون - اورانوس

۲- کدام یک جزء ویژگی های سیارات گازی است؟

- (۲) قطر کم
 (۴) زمان حرکت انتقالی بیش از ۱۱ سال

- (۱) دمای بالاتر از صفر درجه
 (۳) تعداد قمرها کم تر از ۱۰ تا

۳- بیگ بنگ چیست؟

- (۲) دوره بسیار کوتاهی از انبساط فوق العاده سریع در ابتدای

جهان

- (۴) کاهش شدید دما در یک ماده به شدت چگال در ابتدای

جهان

۴- کندرول ها چه اطلاعاتی را در مورد منظومه شمسی به ما می دهند؟

- (۲) شرایط فیزیکی و شیمیایی سحابی خورشیدی اولیه

(۱) تشخیص آثار حیاتی در شهابسنگ ها

- (۴) وجود حیات در گذشته در میریخ

(۳) ترکیب اتمسفر سیارات گازی در عصر کنونی

۵- سختی موقت آب به کدام مورد زیر بستگی دارد؟

- (۲) بی کربنات سدیم و پتاسیم

(۱) یونهای منیزیم و کلسیم

- (۴) یونهای کلریدها و سولفاتها

(۳) کربن دی اکسید حل شده در آب

۶- نوسانات طبیعی در سطح آب های زیرزمینی به کدام عامل زیربستگی دارد؟

- (۲) پمپاژ

(۱) بارندگی و نفوذ پذیری

- (۴) کاهش فشار اتمسفری و جریان نفوذ پذیری

(۳) اختلاف بین تغذیه و تخلیه

۷- کدام گزینه زیر در انحلال پذیری سنگها موثر تر است؟

- (۲) سطح تماس آب

(۱) درجه حرارت آب

- (۴) ترکیب کانی شناسی سنگها

(۳) کیفیت شیمیایی آب

۸- کدام عنصر زمین زاد در وقوع بیماری های ریه اثر ندارد؟

- (۴) آزبست

- (۳) سیلیس

- (۲) فلئور

(۱) کادمیم

۹- محتوای عناصر موجود در کدامیک از کانی های زیر از نظر فراوانی یا نقش در بدن با بقیه متفاوت است؟

- (۴) هماتیت

- (۳) دولومیت

- (۲) اسفالریت

(۱) فلئوریت

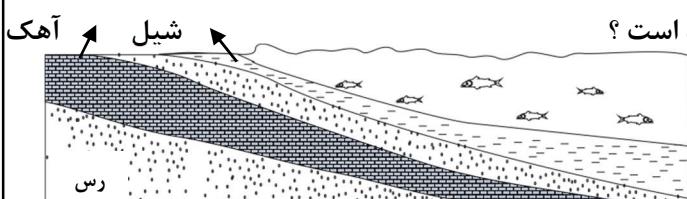
- ۱۰- چرا سنگ شناسان معتقدند نباید از گرانیت در نمای داخلی ساختمان استفاده کرد؟
- ۱) وجود آرسنیک در این سنگ ها   ۲) وجود کانی آزبست   ۳) دارای اورانیوم اند   ۴) فراوانی کانی پیریت در این سنگ ها

- ۱۱- اگر مذابی به سرعت سرد شود و سیلیس آن نیز کم باشد، کدام سنگ تشکیل می شود؟
- ۱) گرانیت   ۲) ریولیت   ۳) گابرو   ۴) بازالت

- ۱۲- از سنگ های زیر که در نمای ساختمان استفاده می شود، کدام یک دگرگونی می باشد؟
- ۱) مرمور   ۲) تراورتن   ۳) ماسه سنگ   ۴) کنگلومرا

- ۱۳- مارن به چه رسوباتی گفته می شود؟
- ۱) ترکیبی از ماسه، شیل و رسی   ۲) مخلوطی از ذرات منفصل آهکی و رسی   ۳) به خاکی که همه افق های خاک در آن دیده شود

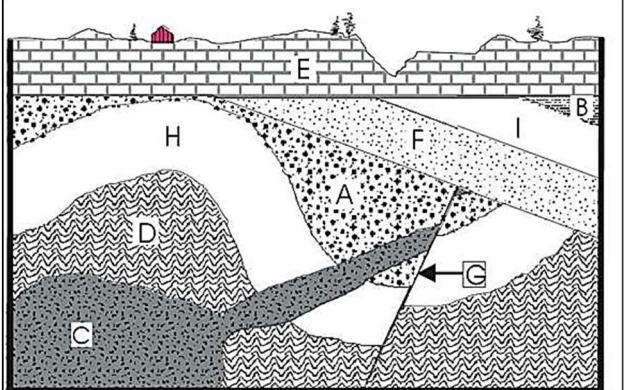
- ۱۴- کدام یک از سنگ های زیر در مخزن سد، به عنوان لایه های آب بند عمل می کند؟
- ۱) تبخیری   ۲) آهکی   ۳) گرانیتی درزه دار   ۴) ماسه سنگ

۱۵- در لایه های رسوبی مقابل به ترتیب چند بار پیشروی و پسروری رخ داده است؟

۱) ۱۶   ۲) ۲۰   ۳) ۲۱   ۴) ۲۲

- ۱۶- در تصویر زیر با فرض اینکه لایه F دارای فسیل تریلوبیت و لایه I دارای فسیل هیالونوموس و لایه H دارای فسیل استروماتولیت باشد کدام گزینه ترتیب وقوع پدیده ها و نوع ناپیوستگی ها را صحیح نشان می دهد؟

- ۱) رسوبگذاری D تا A - چین خوردگی این سه لایه - تزریق مagma - گسل ، دارای دو ناپیوستگی دگر شیب و یک ناپیوستگی هم شیب
- ۲) رسوبگذاری D تا A - چین خوردگی این سه لایه - گسل - تزریق مagma ، دارای دو ناپیوستگی دگر شیب و یک ناپیوستگی آذرین پی
- ۳) رسوبگذاری F تا B - چین خوردگی این سه لایه - رسوبگذاری E ، دارای دو ناپیوستگی دگر شیب و یک ناپیوستگی آذرین پی
- ۴) رسوبگذاری F تا B - چین خوردگی این سه لایه - دو ناپیوستگی دگر شیب و یک ناپیوستگی هم شیب

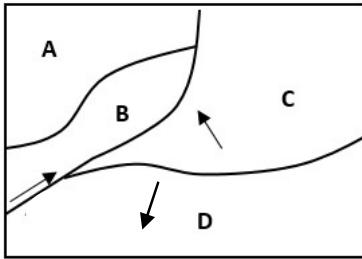
عنصر	کلارک میانگین	درصد پوسته	کلارک تمرکز در کانی
A	X		۴۰
B	۰,۶		۲۰

۱۷- یک کانی متشکل از دو عنصر فرضی A و B را در نظر بگیرید . با توجه به اطلاعات نشان داده شده از دو عنصر در جدول مقابل مقدار میانگین کلارک عنصر A در پوسته (X) چند درصد است؟

۲۲ (۱) ۲۰ (۲) ۴/۴ (۳) ۲/۲ (۴)

۱۸- از تجمع کدام دو کانی به همراه مقداری پیروکسن یک سنگ گابرو ساخته می شود ؟

۱) پلازیوکلاز سدیک و بیوتیت ۲) الیوین و پلازیوکلاز کلیسیک و الیوین ۳) پلازیوکلاز کلیسیک و مسکوویت ۴) پلازیوکلاز سدیک و مسکوویت

۱۹- نقشه مقابل ۴ ورقه زمین ساختی A,B,C,D را نشان می دهد که در جهات مشخص شده نسبت به هم در حال حرکت هستند. اگر رابطه چگالی صفحات بطور نسبی به صورت $A=B < D=C$ باشد کدام یک از گزینه های زیر درست می باشد ؟

a- ورقه های A و B از جنس قاره ای و مرز بین آن دو در مرحله جنینی است .

b- ورقه C از جنس اقیانوسی و در حال فرو روانش به زیر ورقه B است.

c- مرز ورقه های A و B می تواند با تشکیل رشته کوه ها مشخص شود.

d- ورقه D از جنس اقیانوسی است و مرز آن با دو ورقه B و C با تشکیل دراز گودال مشخص می شود.

b , d (۴) a , C (۳) b , C (۲) a , d (۱)

۲۰- موج لرزه ای ..... ، که بعد از امواج ..... دریافت می شود ، در کانون تولید نمی شود به طوری که باعث ارتعاش ذرات به موازات سطح زمین می شود و سرعت بیشتری نسبت به امواج ..... دارد.

R و S ، L (۴) L و S ، R (۳) L و P ، S (۲) R و P ، S (۱)

۲۱- واکنش سنگها به تنفس وارد شده به ترتیب کدام گزینه است؟

۱) حالت پلاستیک - حالت پلاستیک - حالت شکستگی

۳) حالت پلاستیک - حالت شکستگی - حالت پلاستیک

۲۲- جفت گسل های ..... و ..... در یک زون ساختاری قرار دارند .

۱) گسلهای شرقی - غربی مشا و خزر

۳) گسلهای شرقی غربی ناییند و درونه

۲۳- کدام گزینه صحیح است؟

۱) در اوخر تریاس ایران مرکزی جزو گندوآنا بوده است.

۳) قبل از ترشیاری ایران مرکزی و زاگرس همواره قسمتی از لورا زیا بوده است.

- ۲۴- پدیده کلروز در اثر وجود عنصر..... ایجاد میشود .
- (۱) فسفر   (۲) نیکل   (۳) کادمیوم   (۴) جیوه

- ۲۵- کدام گزینه عبارت های صحیح را نشان می دهد ؟
- a- پدیده اینورژن زمانی اتفاق می افتد که دمای سطح زمین از لایه های بالایی گرمتر باشد.
- b- وضعیت کیفیت هوا در رنگ قرمز شرایط خطرناک را نشان می دهد .
- c- رد پای محیط زیستی فقط در مورد کربن دی اکسید است.
- d- نخستین بار ایرانیان از نیروی باد برای به گردش در آوردن چرخ چاه استفاده کردند.
- e- سوخت های سبز مواد شیمیایی اکسیژن داری هستند که از پسماندهای گیاهان به دست می آیند.
- f- خاکچال محل جمع آوری برگ های پاییزی برای تهیه گود می باشد.
- g- جنگل ارسباران و البرز جزو مناطق داغ تنوع زیستی هستند.
- (۱) a,b,d   (۲) d,e,f   (۳) d,e,g   (۴) c,e,g